

Voorstel Algemeen Bestuur

Sector/afdeling	WBL	ID-nummer	WBL-1581137097-1491
Indiener	Directie Team	Portefeuillehouder	Leden van het Dagelijks Bestuur
Onderwerp	1 ^e begrotingswijziging MJR 2024-2033		
Datum vergadering	6 september 2023	Agendapunt nr.	3.2

Voorstel

Akkoord te gaan met de volgende voorstellen:

1. Gelet op de door Waterschap Limburg nog uit te brengen zienswijze kennis te nemen van de bijgevoegde 1^e begrotingswijziging op de Meerjarenraming (MJR) 2024-2033 + Begroting 2024 waarin het scenario "Groei" is uitgewerkt;
2. Met in acht name van de door Waterschap Limburg nog uit te brengen zienswijze op deze 1^e begrotingswijziging kennis te nemen van het voorstel om de waterschapsbijdrage aan WBL voor het jaar 2024 vast te stellen op € 116,9 miljoen;
3. In te stemmen met het door het Dagelijks Bestuur voorleggen van de 1^e begrotingswijziging MJR 2024-2033 en Begroting 2024 aan het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg. Dit conform het gestelde in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

Toelichting

Er zijn twee scenario's uitgewerkt, een scenario "Groei" en een scenario "Gemiddeld". Beide scenario's gaan uit (over de gehele planperiode) van eenzelfde benodigd investeringsvolume en toename in formatie. Alleen de fasering (zowel financieel als inhoudelijk) waarin dit gebeurt, is verschillend. In bijlage 3 & 4 wordt het "Groei" scenario op hoofdlijnen weergegeven en afgezet tegen de basisbegroting en in bijlage 5 & 6 het "gemiddeld" scenario.

Het Scenario "Groei" gaat uit van een investeringskader van € 43,1 miljoen in 2024, € 60 miljoen in 2025, € 75 miljoen in 2026 en € 90 miljoen in 2027. Hieraan gekoppeld is een toename in formatie van +40 Fte in 2024 (waarvan 15 Fte reeds in 2023 en vervolgens 25 Fte in 2024), +30 Fte in 2025 en +20 Fte in 2026. Het scenario "Groei" gaat uit van de externe omstandigheden zoals de overspannen arbeidsmarkt (zie arbeidsmarkt) en interne omstandigheden zoals vorming van het nieuwe Waterschap Limburg. Bij dit scenario zal in 2025 op basis van de verkregen inzichten uit het programma Asset Base op Orde een heroverweging gemaakt worden ten aanzien van de benodigde investeringen voor de jaren daarna.

In het DB van 23 augustus 2023 is besloten verder te gaan met het "groei" scenario. Als belangrijkste reden wordt aangegeven dat parallel aan dit MJR proces nog twee belangrijke processen lopen. Naast het vormen van een nieuw Waterschap Limburg is WBL momenteel ook nadrukkelijk bezig met het op orde krijgen van haar assets. Het groei scenario biedt de mogelijkheid om in 2025 een ijkoment te hebben waarin de investeringsbegroting opnieuw kritisch en gedetailleerd wordt bekeken op basis van de feitelijke informatie verkregen uit dit traject. Door de fasering van formatie in het "groei" scenario kan op termijn (2025) ook rekening worden gehouden met mogelijke synergievoordelen als gevolg van het nieuwe Waterschap Limburg.

De MJR 2024-2033 en Begroting 2024, zoals behandeld door het AB 27 maart 2023, is door het bestuur getypeerd als de basisbegroting voor deze periode. Een aantal lopende en onderhanden trajecten zijn wel geduid maar nog niet of niet volledig financieel gemaakt, of bestuurlijk aangehouden voor besluitvorming in verband met het aantreden van het nieuwe bestuur. Daarbij is impliciet besloten om het gevraagde investeringskader van € 80 miljoen voor 2024 met € 38 miljoen neerwaarts bij te stellen (zie verklaring keuze “groei” scenario). Voor de instandhouding van de infrastructuur en het realiseren van de strategische doelstellingen zijn 5 trajecten van belang:

1. Het structureel verhogen van het investeringskader;
2. Het verder professionaliseren en structureel borgen van assetmanagement in de organisatie;
3. Het behalen van duurzaamheidsdoelstellingen;
4. Het implementeren van een informatiebeleidsplan ten behoeve van de data gedreven organisatie;
5. Het structureel vergroten van de benodigde personele capaciteit gerelateerd aan opgaven vermeld onder de punten 1 tot en met 4.

1. Het structureel verhogen van het investeringskader

Zoals in meerdere bestuursvoorstellen benoemd, heeft Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) in het komende decennium een grote opgave qua benodigde investeringen. In de afgelopen periode is het bestuur meermaals inhoudelijk meegenomen in een aantal ontwikkelingen, zoals de KRW eisen en de hieraan gekoppelde Systemsprong-thematiek, de Redeneerlijn afnameafspraken, Assetbase op orde, wel of niet openhouden Simpelveld, Informatiebeveiliging en privacy, de politiek-economische situatie, de data gestuurde organisatie, slibproblematiek, energieprijzen, krapte op de arbeidsmarkt, schaarste materiaal, lange levertijden en hoe om te gaan met de verwachte investeringspieken en -dalen.

Ook CEBEON heeft in haar rapportage “Doorlichting exploitatie Waterschapsbedrijf Limburg” (september 2022) aangegeven dat een hoger structureel investeringsvolume gewenst is.

De behoefte qua investeringsruimte per jaar is gedetailleerd in kaart gebracht. Assetmanagement, op basis van het project 'Assetbase op orde', zal de komende jaren meer en gedetailleerder inzicht gaan verschaffen in het benodigde jaarlijkse investeringskader.

Het vorige DB en AB van WBL hebben in Q1 2023 besloten om het investeringskader 2024-2033 beperkt aan te passen ten opzichte van de vorige MJR. Tevens is besloten om de ontwerp MJR 2024-2033 te beschouwen als een basisbegroting. Concreet is het investeringskader 2024 aangepast van € 30 miljoen naar € 42 miljoen. De gevraagde investeringsruimte voor 2024 is significant groter (zie bijlage 1). Het Dagelijks Bestuur heeft besloten om het bestuursvoorstel voor een structurele verhoging van het investeringskader in combinatie met de daarvoor benodigde formatie-uitbreiding aan te houden, om dit vervolgens door te leiden naar de formateur zodat dit meegenomen kon worden in het bestuursakkoord en de kadernota discussie binnen Waterschap Limburg (WL). Besluitvorming is hiermee doorgelegd naar het nieuwe bestuur waarbij dit voorstel als een 1^e begrotingswijziging ten opzichte van de oorspronkelijke MJR 2024-2033 (basisbegroting) wordt gezien.

Als gevolg van het bestuurlijke besluit Q1 2023 om het investeringskader vast te stellen op € 42 miljoen (afgezet tegen een behoefte van € 80 miljoen) is het niet meer realistisch om per 1 januari 2027 alle KRW maatregelen uitgevoerd te hebben. Het bestuur kan ervoor kiezen om het proefjaar voor de KRW-maatregelen (2027) te verkorten of te laten vervallen. Dit geeft ruimte om binnen de toegestane investeringsruimte van 2024 te blijven en geeft de mogelijkheid om de personele capaciteit op sterkte te brengen. Het geplande monitoringsjaar (2027) vervalt daarmee.

2. Het verder professionaliseren en structureel borgen van assetmanagement in de organisatie

In 2021 is een traject opgestart voor de verdere professionalisering van assetmanagement. Middels het project 'assetbase op orde' worden alle assets via een projectmatige aanpak in kaart gebracht. Voor de implementatie, borging en beheer in de reguliere bedrijfsvoering zijn aanvullende middelen nodig. De

eerste inschatting laat zien dat een extra formatieve ruimte nodig is van ongeveer 8 Fte. In het “Groei” scenario zijn deze gefaseerd opgevoerd.

3. Het behalen van duurzaamheidsdoelstellingen opdracht klimaat- en energieneutraliteit

WL en WBL hebben als doel om klimaat- en energieneutraal te gaan werken om op die manier verantwoordelijkheid te nemen en bij te dragen aan de bestrijding van klimaatverandering. Gerelateerd aan het energieverbruik heeft WBL de grootste opgave met betrekking tot deze doelen. Om ze te bereiken zijn mogelijke maatregelen geïdentificeerd. Het ontwikkelen en omzetten van deze maatregelen vraagt om additionele kennis en capaciteit in de organisatie. Zoals aangekondigd in het besluitvormend DB van 15 november 2022 en de informerende AB themasessie van 14 december 2022 over de gecombineerde thema's 'value case' en klimaat, zou WBL inzichtelijk maken welke additionele capaciteitsbehoefte bestaat om aan de opdracht energie- en klimaatneutraliteit te kunnen voldoen.

In het MIP voor de komende 10 jaar worden reguliere projecten aangekondigd die betrekking hebben op de zuiveringstaak en niet reguliere projecten die te maken hebben met energie- en klimaatneutraliteit (€ 128 miljoen). Om de doelen te kunnen halen, onafhankelijk van tijd, is capaciteit met andere kennis, ervaring en opgaven nodig dan in de huidige organisatie voorhanden is. Essentiële opgaven zijn programmamanagement, projectontwikkeling en inbreng van specialistische kennis in en gedurende het ontwikkelen van projecten. Zodra gedurende het ontwikkelen van projecten, potentiële maatregelen zijn omgezet in levensvatbare (onherroepelijke vergunning, investerings-toezegging door partners, etc.) projectaanvragen kan de projectorganisatie deze na goedkeuring omzetten en realiseren.

4. Het implementeren van een informatiebeleidsplan ten behoeve van de data gedreven organisatie

Binnen het kader van haar bestuursopdracht streeft W(B)L naar een prominente rol voor de centrale regelkamer voor 75% van de Limburgse gemeenten. Daarnaast is ingezet op Big Data. Data worden niet alleen verzameld, maar ook omgezet in informatie welke vervolgens wordt geanalyseerd en toegepast in de ketenaansturing. Om dit te kunnen realiseren, is een Digitale Transformatie nodig, beschreven in een Informatiebeleidsplan, waarbij 'oude' werkwijzen worden getransformeerd naar meer data gedreven werken (de data gedreven organisatie). Dit betekent niet dat in de 'oude' werkwijzen niet met digitale middelen wordt gewerkt, maar dat WBL met behulp van de data die daarbij worden verzameld, nog 'slimmere' dingen gaat doen. Hiervoor is een data- en informatiemanagementorganisatie nodig, bestaande uit een technisch fundament en bewaarde mensen om data gedreven werken blijvend te ontwikkelen. Daarnaast moet de “mindset” van alle medewerkers hierop worden afgestemd.

In nauwe samenwerking met WL wordt het informatiebeleidsplan verder uitgewerkt. De hiermee gepaard gaande formatieve consequenties en financiële effecten op de reguliere bedrijfsvoering zullen separaat aan het bestuur worden voorgelegd. De komende jaren zullen op dit gebied, gezamenlijk met WL, stappen worden gezet en zal meer inzicht worden verkregen in de exacte gevolgen. In het “Groei” scenario is aantal van deze effecten reeds gefaseerd opgevoerd. Door het aanbrengen van deze fasering kan op termijn ook rekening worden gehouden met mogelijke synergievoordelen als gevolg van het nieuwe Waterschap Limburg (zie tabel bij formatie).

5. Het structureel vergroten van de benodigde personele capaciteit

Aan alle trajecten zijn formatieve en financiële consequenties verbonden waarbij geldt dat de kosten voor de baten gaan. Het is van belang om vroegtijdig te kunnen gaan werven om tijdig de personele capaciteit en organisatie zowel kwantitatief als ook kwalitatief op orde te hebben om de gestelde doelen te gaan realiseren.

Daartoe is het noodzakelijk om in 2023 al te gaan werven (voorstel besproken in extra DB 8 augustus 2023 en geagendeerd in AB van 6 september 2023). Het is niet realistisch om te veronderstellen dat gegeven de krapte op de arbeidsmarkt en de soms specifieke kennis die wordt vereist voor sommige functies op korte termijn de volledige capaciteit kan worden gerealiseerd. Bij specialistische functies

wordt een inwerktermijn van een ½ jaar meegenomen om de omgeving te leren kennen en te doorgronden.

Daar waar kan zullen werkzaamheden, met name bij investeringsprojecten, worden uitgevoerd door de raamcontractanten. Het is daarbij wel van belang dat de relevante kennis geborgd blijft binnen WBL. Daar is in de formatieve groei rekening mee gehouden.

Om tijdig de raamcontractanten te kunnen inschakelen is wel de financiële ruimte nodig, in casu het daartoe benodigde investeringskader, alsmede de interne capaciteit die de raamcontractanten moeten faciliteren en de projecten voorbereiden.

Strategische doelen in relatie tot:

Schoon en ecologisch gezond water

Vergroten duurzaamheid

Vergroten maatschappelijke waarde

Naast invulling geven aan reguliere en noodzakelijke werkzaamheden en projecten wordt uitgegaan van een integrale taakbenadering, gestoeld op voldoen aan de KRW-normen, invulling geven aan de Toekomstvisie Waterzuiveren en Waterketen 2030 en de nadere concretisering in de opdrachtverlening eind 2018. Een integrale benadering en afgewogen beoordeling van mogelijke maatregelen ondersteunt het leveren van een bijdrage aan de doelstellingen vanuit Toekomstvisie Waterzuiveren en Waterketen 2030 alsook de speerpunten en doelen zoals bij de nadere concretisering in de opdrachtverlening zijn beschreven. In de driehoek waterkwaliteit – duurzaamheid – doelmatigheid wordt daarom, overeenkomstig de Toekomstvisie Waterzuiveren en waterketen 2030, ingezet op de beste prijs – kwaliteitverhouding. Daarbij gaat het om het vinden van de juiste balans tussen Kwaliteit, Kwantiteit, Kosten en Klantgerichtheid (4 K's).

Organisatie

Het effect van de formatieve groei zal effect hebben op de huidige organisatie. Aandacht voor het werven, inwerken en ingroeien van nieuwe medewerkers, 'span of control' en het managen van dit proces zullen de volle aandacht krijgen.

Ondernemingsraad

Conform WOR Artikel 25 lid 1 letter d¹ zal een adviestraject worden opgestart.

Juridische aspecten

Besluitvormingsproces 1^e begrotingswijziging MJR 2024-2033 en Begroting 2024 (basisbegroting)

De ontwerp MJR 2024-2033 en de ontwerp Begroting 2024 worden conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen – voorafgaande aan besluitvorming door het Algemeen Bestuur – door het Dagelijks Bestuur ten behoeve van het uitbrengen van een zienswijze voorgelegd aan Waterschap Limburg.

Concept planning:

juli-medio augustus: Uitwerking van de concept 1^e begrotingswijziging MJR 2024-2033 inclusief afstemming bespreking Directieteam met Portefeuillehouders

¹ De ondernemingsraad wordt door de ondernemer in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over elk door hem voorgenomen besluit tot: Belangrijke inkrimping, uitbreiding of andere wijziging van de werkzaamheden van de onderneming.

8 augustus	Behandeling in DB van concept voorstel DB 1 ^e begrotingswijziging MJR 2024-2033
15 augustus:	Aanleveren financiële impact 1 ^e begrotingswijziging MJR 2024-2033 onder voorbehoud van vaststelling.
23 augustus:	Voorstel DB: 1 ^e begrotingswijziging MJR 2024-2033
6 september:	Voorstel AB: 1 ^e begrotingswijziging MJR 2024-2033
7 september:	Aanbieden 1 ^e begrotingswijziging aan AB WL voor het uitbrengen van een zienswijze
November:	Behandeling zienswijze in AB WL
20 december:	Definitieve vaststelling 1 ^e begrotingswijziging MJR 2024-2033 door AB WBL

Op basis van bovenstaande is in de AB-vergadering van 6 september 2023 sprake van instemmen met het door het Dagelijks Bestuur van WBL versturen van de ontwerp MJR en ontwerp Begroting naar het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg voor het uitbrengen van een zienswijze en nog niet van vaststelling door het Algemeen Bestuur van WBL. Vaststelling van MJR en Begroting door het Algemeen Bestuur WBL is gepland voor 20 december 2023. Bij die vaststelling wordt rekening gehouden met de voor die tijd uitgebrachte zienswijze van het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg.

Financiële consequenties

De eerste begrotingswijziging op de Meerjarenraming (MJR) bestaat uit drie onderdelen:

- 1) Aangepast Investeringskader Meerjaren Investeringsplan (MIP)
- 2) De exploitatiebegroting (reguliere bedrijfsvoeringskosten en kapitaallasten)
- 3) Het innovatiebudget
Het innovatiebudget is onderdeel van de bedrijfsvoeringskosten (exploitatie) en geormerkt voor het uitvoeren van innovatie onderzoeken. Het innovatiebudget is bestuurlijk vastgesteld en wordt jaarlijks geïndexeerd. In 2024 bedraagt het innovatiebudget afgerond € 2,6 miljoen. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het innovatiebudget.

Onderstaand zullen de onderdelen MIP en exploitatiebegroting nader worden toegelicht.

1) Aangepast Investeringskader Meerjaren Investeringsplan (MIP)

De reguliere bedrijfsvoeringskosten en kapitaallasten worden beïnvloed door de investeringen in het MIP. Ten opzichte van het MIP zoals meegenomen in de MJR 2024-2033 (basisbegroting) zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

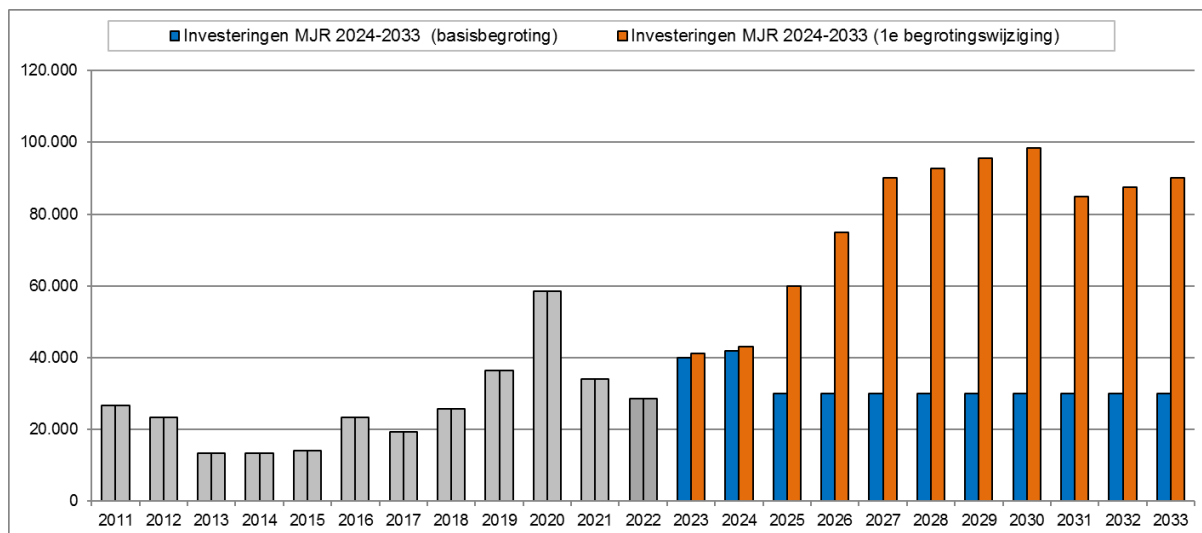
- Het AB WBL heeft 13-07-2023 ingestemd met het voorstel Nereda Verdygo Package Plant (NVPP) met als gevolg dat onder andere het investeringskader 2023 is verhoogd van € 40,0 naar € 41,2 miljoen;

Investerings Scenario "Groeï".

Het voorstel bij dit scenario is om het investeringskader de komende planjaren te laten toenemen naar € 43,1 miljoen in 2024, € 60 miljoen in 2025, € 75 miljoen 2026 en € 90 miljoen in 2027. Vanaf 2028 te indexeren en vervolgens af te bouwen naar een genormaliseerd niveau.

Het MIP 2024-2033 ziet er dan als volgt uit:

Investeringsvolume bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Gemiddeld
MIP 2024-2033 (basisbegroting)	40.000	42.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	32.000
MIP 2024-2033 (1 ^e begrotingswijziging)	41.200	43.100	60.000	75.000	90.000	92.700	95.481	98.345	85.000	87.550	90.177	78.050
Verschil t.o.v. MJR 2023-2032	1.200	1.100	30.000	45.000	60.000	62.700	65.481	68.345	55.000	57.550	60.177	46.050

Hierbij dient te worden opgemerkt dat WBL in de investeringsplanning op korte termijn een hoger ambitieniveau heeft. Indien de capaciteit het toelaat, zullen voorstellen om investeringen naar voren te halen ter besluitvorming aan het AB WBL worden voorgelegd.

Ad 2) De exploitatiebegroting (kapitaallasten, formatiegroei en reguliere bedrijfsvoeringkosten)

Het structureel hogere investeringskader in beide scenario's leidt tot een toename van de kapitaallasten ten opzichte van de basisbegroting. De mutaties zijn als volgt:

Kapitaallasten Scenario "Groei"

Mutaties 1 ^e begrotingswijziging vs basisbegroting												gemiddeld
Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2024-2033	
Rentekosten	93	1.333	3.153	5.421	7.642	8.573	12.038	13.562	15.109	16.575	8.350	
Afschrijvingen	657	1.448	3.772	6.265	9.549	12.946	16.443	19.562	22.314	25.181	11.814	
Effect op kapitaallasten	750	2.782	6.925	11.686	17.191	21.518	28.481	33.124	37.422	41.756	20.164	

Rentekosten

Als gevolg van een structureel hoger investeringskader neemt de financieringsbehoefte evenredig toe, met als gevolg een stijging van de rentekosten in vergelijking met de basisbegroting.

De gehanteerde rekenuitgangspunten zijn ambtelijk afgestemd met Waterschap Limburg en vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van WBL 30-11-2022 (zie bijlage 2) en ongewijzigd ten opzichte van de basisbegroting.

Afschrijvingskosten

In vergelijking met de basisbegroting stijgen de afschrijvingskosten als gevolg van het bestuurlijke besluit voor het realiseren van de Nereda Verdygo Package Plant en de structurele verhoging van het investeringskader.

Formatie (fte)

Voor het kunnen realiseren van de doelstellingen is een formatieve groei nodig. Verdeeld naar de diverse onderdelen zoals op pagina 1 en verder toegelicht ziet de formatiegroei er als volgt uit:

Categorie	2023	2024	2025	2026	Totaal
Investeringskader	10 Fte	10 Fte	10 Fte	15 Fte	45 Fte
Assetmanagement	2 Fte	4 Fte	2 Fte		8 Fte
Duurzaamheid		3 Fte	6 Fte		9 Fte
Informatiemanagement		3 Fte	7 Fte	5 Fte	15 Fte
Bedrijfsondersteuning	3 Fte	5 Fte	5 Fte		13 Fte
Totaal	15 Fte	25 Fte	30 Fte	20 Fte	90 Fte

Nog niet voor alle functies is exact duidelijk welke inhoudelijke kennis en competenties nodig zijn. Dat zal mede afhankelijk zijn van bepaalde, ook bestuurlijke, keuzes die nog voorgelegd en gemaakt gaan worden. Ten aanzien van het werven van nieuwe medewerkers wordt vanzelfsprekend afgestemd en samengewerkt met WL om zo ook synergie voordelen te behalen.

Bedrijfsvoeringskosten

Als gevolg van het bestuursbesluit (AB 13-07-2023) voor het realiseren van de Nereda Verdygo Package Plant nemen de bedrijfsvoeringskosten toe. Dit betreffen kosten voor energie, analyse, bediening en amoveren. Deze bijstelling is van toepassing op beide scenario's.

Bedragen x € 1.000, incl inflatie	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
AB Besluit (13-07-2023) Nereda Verdygo Package Plant	624	1.296	601	0	0	0	0	0	0	0
Effect op bedrijfsvoeringskosten	624	1.296	601	0	0	0	0	0	0	0

Voor het kunnen realiseren van de doelstellingen zoals beschreven in de toelichting zijn additionele bedrijfsvoeringskosten nodig. Daarnaast zijn als gevolg van voortschrijdend inzicht nog enkele budgetcorrecties toegepast.

Bedrijfsvoeringskosten Scenario "Groei"

Bedragen x € 1.000, incl inflatie	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
1. Formatiegroei	3.500	6.075	8.205	7.973	8.248	8.533	8.825	9.123	9.429	9.743
2. Exploitatiebudget Programma duurzaamheid	416	750	983	1.003	1.023	1.044	1.064	1.086	1.107	1.130
3. Exploitatiebudget Informatiebeleidsplan / data gedreven organisatie	780	1.339	3.278	1.950	568	580	591	603	615	628
4. Correctie besparingen Operatie Waterkracht	589	607	619	631	644	657	670	683	697	711
5. Correctie budget TDH Venlo en slibontwatering (m.n. inflatie)	361	1.041	1.062	1.083	1.105	1.127	1.149	1.172	1.196	1.220
6. Exploitatiebudget uitbreiding budget Informatieveiligheid en privacy	312	107	109	111	114	116	118	121	123	126
7. Overig (incl. actualisatie post onvoorzien)	85	101	130	145	161	178	210	235	261	288
Effect op bedrijfsvoeringskosten	6.044	10.019	14.386	12.898	11.862	12.234	12.627	13.023	13.428	13.844

Ad 1 Formatiegroei

Grootste financiële impact is de formatiegroei met 90 Fte. Naast de directe salariskosten en sociale lasten zijn er ook wervingskosten en eenmalige/structurele ICT en facilitaire kosten. Daarentegen nemen de geactiveerde personeelslasten (baten) naar rato toe.

In scenario "Groei" wordt uitgegaan van een toename in de formatie van 40 Fte in 2024 (waarvan 15 Fte reeds in 2023 en vervolgens 25 Fte in 2024), 30 Fte in 2025 en 20 Fte in 2026. Wel dient te worden vermeld dat in de financiële doorvertaling van de 40 Fte in 2024 deels rekening is gehouden met instroommomenten gedurende het jaar. Het is niet realistisch te veronderstellen (zelfs indien direct gestart wordt met werven) dat alle 40 Fte per 1 januari 2024 in dienst van WBL zijn. Hier dient wel te worden opgemerkt dat WBL streeft naar een zo snel mogelijke invulling van de formatie. Bij een zeer succesvolle wervingscampagne zou dit kunnen leiden tot een overschrijding van de begroting in 2024.

Ad 2) Exploitatiebudget programma duurzaamheid

Het programma duurzaamheid zal leiden tot investeringsprojecten. Echter in de voorbereidingsfase zal exploitatiebudget nodig zijn. In het "Groei" scenario zijn de kosten voor dit onderwerp de eerste jaren lager als gevolg van de lagere investeringen

Ad 3) Exploitatiebudget Informatiebeleidsplan / data gedreven organisatie

Het programma Informatiebeleidsplan / data gedreven organisatie zal leiden tot projecten die echter qua karakter niet activeerbaar zijn en bekostigd worden vanuit het exploitatiebudget.

Ad 4) Correctie besparingen Operatie Waterkracht

Gerelateerd aan Operatie Waterkracht (2019) zijn besparingsdoelstellingen (inbesteden, omzetting inhuur naar vast, procesmatig werken, etc.) opgenomen in de MJR 2020-2029 (zie onderstaande tabel).

bedragen x € 1.000	begroot 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025	begroot 2026	begroot 2027	begroot 2028	begroot 2029
Effecten van Operatie Waterkracht	-418	-635	-750	-798	-1.121	-1.230	-1.343	-1.462	-1.583	-1.586

Qua inspanning en volume heeft WBL de besparingsdoelstellingen gehaald. Deels is dit ook verwerkt in de begroting. Een deel echter nog niet als gevolg van de COVID-19 pandemie en geopolitieke omstandigheden. Er zijn volumebesparingen gerealiseerd, die teniet worden gedaan door actuele marktontwikkelingen en prijsstijgingen. Dit maakt deze correctie noodzakelijk.

Ad 5) Correctie budget Thermische Drukhydrolyse (TDH) Venlo en slibontwatering

Als gevolg van de contractueel van toepassing zijnde indexering zijn de kosten voor de bediening en onderhoud van de TDH in Venlo ontoereikend in de MJR 2024 basisbegroting opgenomen.

In Venlo loopt een project om een slibontwatering te realiseren² nadat de TDH Venlo uit bedrijf gaat. Het definitieve effect op de bedrijfsvoeringskosten zal via het nog aan te vragen uitvoeringskrediet in kaart worden gebracht.

Ad 6) Exploitatiebudget uitbreiding budget informatieveiligheid en privacy

Om te kunnen blijven voldoen aan de steeds strenger wordende eisen met betrekking tot informatieveiligheid en privacy is meer budget nodig. Ook hierbij speelt de hoger dan begrote inflatie een rol.

Ad 7) Overig

Dit betreffen twee niet materiële administratieve correcties (in 2024 € 8.764) en de actualisatie van de post onvoorzien gerelateerd aan de toegenomen lasten. De post onvoorzien, zijnde 0,4% van de begrote lasten, is niet geoormerkt en bedoeld om kleine onvoorzien zaken financieel te kunnen opvangen in een lopend boekjaar.

² Voorstel AB 27-03-2023: Kredietaanvraag long delivery items slibontwatering Venlo (P26081)

WBL beschikt uitgezonderd de risicoreserve en de post onvoorzien dus niet over financiële buffers om onverwachte tegenvallers in een lopend boekjaar te kunnen opvangen.

Opstelling Netto Kosten op WBL-niveau ten opzichte van de vorige MJR en Begroting

De kapitaallasten, bedrijfsvoeringskosten en de netto kosten zijn in de navolgende tabel weergegeven.

Scenario “Groeï”

Netto Kapitaallasten bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	gemiddeld 2023-2033
MJR 2024-2033 (basisbegroting)	30.561	29.440	30.156	29.636	31.015	32.311	34.128	35.993	37.130	37.468	38.700	33.322
MJR 2024-2033 (1° begrotingswijziging)	30.561	30.190	32.937	36.561	42.701	49.503	55.646	64.473	70.254	74.891	80.456	51.652
Mutatie netto kapitaallasten	0	750	2.782	6.925	11.686	17.191	21.518	28.481	33.124	37.422	41.756	18.331
Mutatie t.o.v. vorige MJR	0,0%	2,5%	9,2%	23,4%	37,7%	53,2%	63,1%	79,1%	89,2%	99,9%	107,9%	55,0%
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar	5,8%	-1,2%	9,1%	11,0%	16,8%	15,9%	12,4%	15,9%	9,0%	6,6%	7,4%	

Netto Bedrijfsvoeringskosten bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	gemiddeld 2023-2033
MJR 2024-2033 (basisbegroting)	61.436	80.691	81.595	83.316	81.797	83.299	84.997	86.652	88.415	90.355	92.204	83.160
MJR 2024-2033 (1° begrotingswijziging)	61.436	86.700	92.256	97.649	94.698	95.163	97.234	99.283	101.441	103.787	106.052	94.154
Mutatie netto bedrijfsvoeringskosten	0	6.009	10.661	14.333	12.901	11.865	12.237	12.631	13.026	13.431	13.848	10.995
Mutatie t.o.v. vorige MJR	0,0%	7,4%	13,1%	17,2%	15,8%	14,2%	14,4%	14,6%	14,7%	14,9%	15,0%	13,2%
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar	20,2%	41,1%	6,4%	5,8%	-3,0%	0,5%	2,2%	2,1%	2,2%	2,3%	2,2%	

Totaal Netto kosten bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	gemiddeld 2023-2033
MJR 2024-2033 (basisbegroting)	91.997	110.131	111.751	112.952	112.813	115.610	119.125	122.644	125.544	127.824	130.904	116.481
MJR 2024-2033 (1° begrotingswijziging)	91.997	116.890	125.193	134.210	137.399	144.666	152.880	163.756	171.694	178.677	186.508	145.807
Mutatie totale Netto Kosten	0	6.759	13.442	21.258	24.586	29.056	33.755	41.112	46.150	50.854	55.604	29.325
Mutatie t.o.v. vorige MJR	0,0%	6,1%	12,0%	18,8%	21,8%	25,1%	28,3%	33,5%	36,8%	39,8%	42,5%	25,2%
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar	15,0%	27,1%	7,1%	7,2%	2,4%	5,3%	5,7%	7,1%	4,8%	4,1%	4,4%	

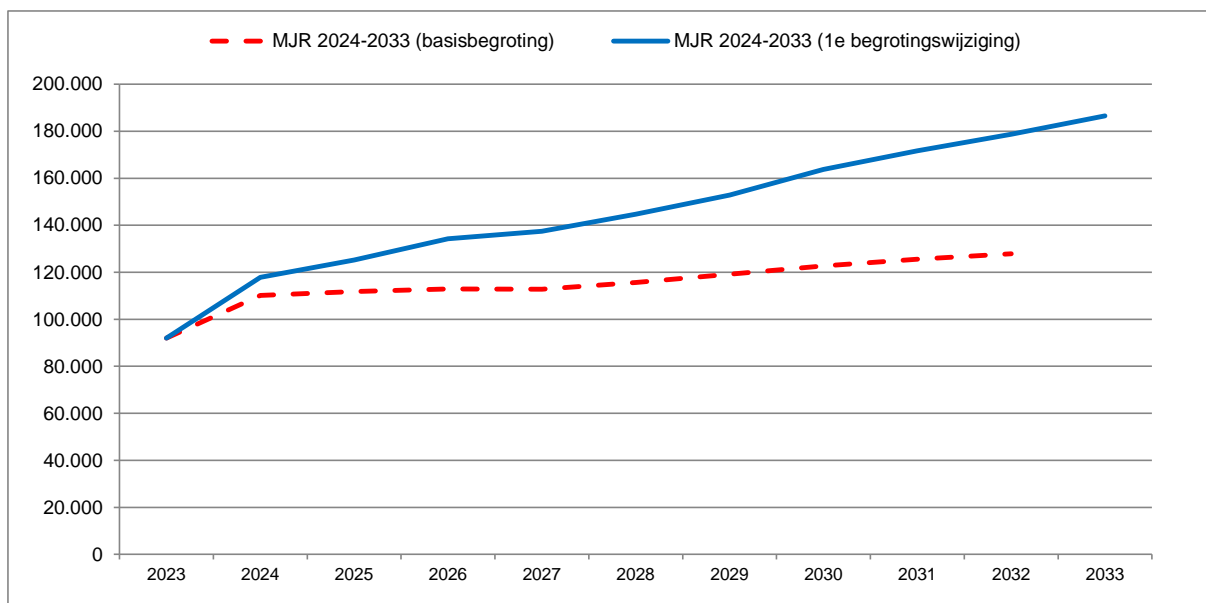
Samengevat is in bovenstaande tabel het volgende te zien:

- In vergelijking met de basisbegroting stijgen de netto kosten in 2024 met afgerond € 6,8 miljoen (6,1%);
- De kapitaallasten stijgen met € 750k.
- De netto bedrijfsvoeringskosten stijgen met € 6 miljoen;

Wanneer de ontwerp Begroting 2024 scenario “Groeï” vergeleken wordt met de begroting 2023 zijn de volgende verschillen te zien:

- In vergelijking met de begroting 2023 stijgen de netto kosten met € 24,9 miljoen;
- De netto bedrijfsvoeringskosten verklaren grotendeels deze stijging (afgerond € 25,3 miljoen);

De kapitaallasten dalen met € 371k.

In bijlage 3 is de gedetailleerde MJR scenario “Groeï” opgenomen.

In bijlage 4 is het verschil tussen de 1^e begrotingswijziging scenario “Groeï” en de basisbegroting voor 2024 opgenomen.

Toekomstige ontwikkelingen

Het bestuur wordt middels presentaties, themasessies, mededelingen of voorstellen continu geïnformeerd over bestuursrelevante ontwikkelingen.

Risico's

Energie

Als gevolg van de geopolitieke ontwikkelingen in Oekraïne zijn de energietarieven fors gestegen. Niet alleen WBL maar ook andere collega Waterschappen binnen het energie inkoop collectief zijn geconfronteerd met stijgende energietarieven. Als gevolg van de unieke situatie op de energiemarkt is het momenteel niet mogelijk om elektriciteitstarieven vast te klikken. Een systematiek die het afgelopen decennium wel mogelijk was en veelvuldig is toegepast. Dit gaf enige zekerheid over toekomstige energiekosten. Deze kosten werden dan meegenomen in de MJR. Het Bestuur is geïnformeerd over de gewijzigde omstandigheden en het niet kunnen inkopen en vastklikken van energietarieven. In de basisbegroting is rekening gehouden met een verhoging van de energiekosten in 2024 van € 9,5 miljoen. Pas in de loop van 2023 zal duidelijk worden hoeveel deze stijging daadwerkelijk zal worden. De onzekerheid op de huidige energiemarkt is onverminderd groot.

Grondstoffen en schaarste

De coronacrisis en daaropvolgend de oorlog tussen Oekraïne en Rusland hebben wereldwijd gezorgd voor gestegen prijzen en lagere beschikbaarheid van materialen en grondstoffen. Denk daarbij o.a. aan gestegen energieprijzen, chemicaliën, transportkosten, onderhoudsmaterialen, etc. Ook WBL ontkomt niet aan de gevolgen daarvan. De beperkende maatregelen ten behoeve van corona zijn opgeheven, maar de grondstofftarieven laten nog geen daling of bepaalde mate van stabiliteit zien. Sterker nog, als gevolg van de oorlog in Oekraïne, stijgen de tarieven nog verder. Deze externe ontwikkelingen leiden tot aanzienlijke kostenstijgingen die intern niet volledig opgevangen kunnen worden. De veranderende geopolitieke verhoudingen als gevolg van de oorlog in Oekraïne en welke

mogelijke financiële en niet financiële gevolgen dit heeft voor WBL zijn op dit moment moeilijk te voorspellen. Wel kan gesteld worden dat, in lijn met de vorige meerjarenramingen, het exploreren van oude contracten en afsluiten van nieuwe contracten leidt tot aanzienlijke kostenstijgingen.

Daarnaast loopt WBL risico om bepaalde voor het primair proces essentiële grondstoffen niet meer te kunnen verwerven. Dat kan dan impact hebben op het realiseren van de zuiveringsresultaten. Er moet en er wordt al gekeken of er alternatieve stoffen te vinden zijn en hoe die in te passen zijn in het proces en wat dit kan betekenen voor de bedrijfsvoering en de financiering.

Arbeidsmarkt

Het voldoen aan vigerende wet- en regelgeving, bestuurlijke ambities en omgaan met een voortdurend veranderende externe omgeving vraagt veel van de medewerkers. WBL moet blijven investeren in het kennis- en competentieniveau van haar medewerkers, maar ook onverminderd aandacht blijven hebben voor welzijn en vitaliteit. De afgelopen jaren hebben laten zien hoe belangrijk het is om als organisatie wendbaar te zijn en voldoende aanpassingsvermogen te hebben.

Voor het kunnen realiseren van het noodzakelijke investeringskader en de strategische doelstellingen is extra formatie nodig. De krapte op de arbeidsmarkt bemoeilijkt echter het vinden van geschikt personeel. Vacatures staan ook langer open, waardoor meer druk op de reguliere bedrijfsvoering komt te staan. Het invullen van de extra formatie zal dan ook een enorme uitdaging zijn. Daar waar niet anders kan in het belang van de continuïteit worden vacatures ingevuld middels externe inhuur, hetgeen per saldo kostenverhogend is.

Indien niet tijdig intern projecten kunnen worden opgestart bestaat het risico dat de raamcontractanten prioriteit zullen geven aan de overige markt vraag.

Reserve

Bestuurlijk is afgesproken dat WBL geen algemene of bedrijfsreserve aanhoudt. Uitgezonderd is de risicoreserve en de reserve voor innovatie/duurzaamheid. Positieve jaarrekeningresultaten worden afgestort naar WL en negatieve jaarrekeningresultaten worden aangezuiverd door WL.

In de exploitatie is alleen de post onvoorzien, zijnde 0,4% van de begrote lasten, niet geormerkt met enig doel en bedoeld om kleine onvoorzien zaken financieel te kunnen opvangen in een lopend boekjaar. WBL beschikt uitgezonderd de risicoreserve en de post onvoorzien dus niet over financiële buffers om onverwachte tegenvallers in een lopend boekjaar te kunnen opvangen.

De risicoreserve kan bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat met instemming van het Algemeen Bestuur worden aangewend ter dekking van financiële gevolgen als gevolg van risicogebeurtenissen die onderdeel uitmaken van de risicomatrix.

Het Algemeen Bestuur heeft op 21-12-2022 besloten, gebaseerd op een geactualiseerde risicomatrix, de maximaal toegestane omvang van de risicoreserve te verhogen van € 3,3 miljoen naar € 4,7 miljoen. De hoogte van de risico-reserve bij aanvang boekjaar 2022 bedroeg € 1,2 miljoen.

Als gevolg van het besluit AB resultaatbestemming op 18 mei 2022 is € 1,2 miljoen van het exploitatietekort 2021 in mindering gebracht op de risico-reserve waardoor deze ultimo 2022 € 0 bedraagt. WBL beschikt dus niet meer over een risicoreserve.

Om pieken en dalen in de exploitatie te minimaliseren worden voorzieningen gevormd. Zo is dit jaar middels een bestuursbesluit een voorziening gevormd voor groot onderhoud kantoorgebouw³. Er zullen meer voorstellen volgen op basis van de inzichten die 'assetbase op orde' zal geven.

³ Voorstel AB 01-03-2023: Voorziening onderhoud kantoorgebouw

Huisvesting

De geplande formatieve groei van de organisatie zal in de toekomst tot een vraagstuk leiden met betrekking tot de huisvesting.

Communicatie

Conform verzoek in de zienswijze WL (AB WL 12 juli 2023) op de MJR 2024-2033 en Begroting 2024 (basisbegroting) is op 15 augustus de financiële doorrekening aangereikt aan WL zodat deze raming kan worden geïntegreerd in het traject van de kadernota WL en daarmee worden meegenomen in de vaststelling van het zuiveringstarief.

Na het doorlopen van het volledige proces (zie paragraaf juridische aspecten) zal na de definitieve vaststelling door het AB WBL van de 1^e begrotingswijziging de MJR 2024-2033 en Begroting 2024 ter kennisgeving worden aangeboden aan gedeputeerde staten (conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen) en het Algemeen Bestuur van WL.

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 06-09-2023

De plaatsvervangend directeur,

De waarnemend voorzitter,

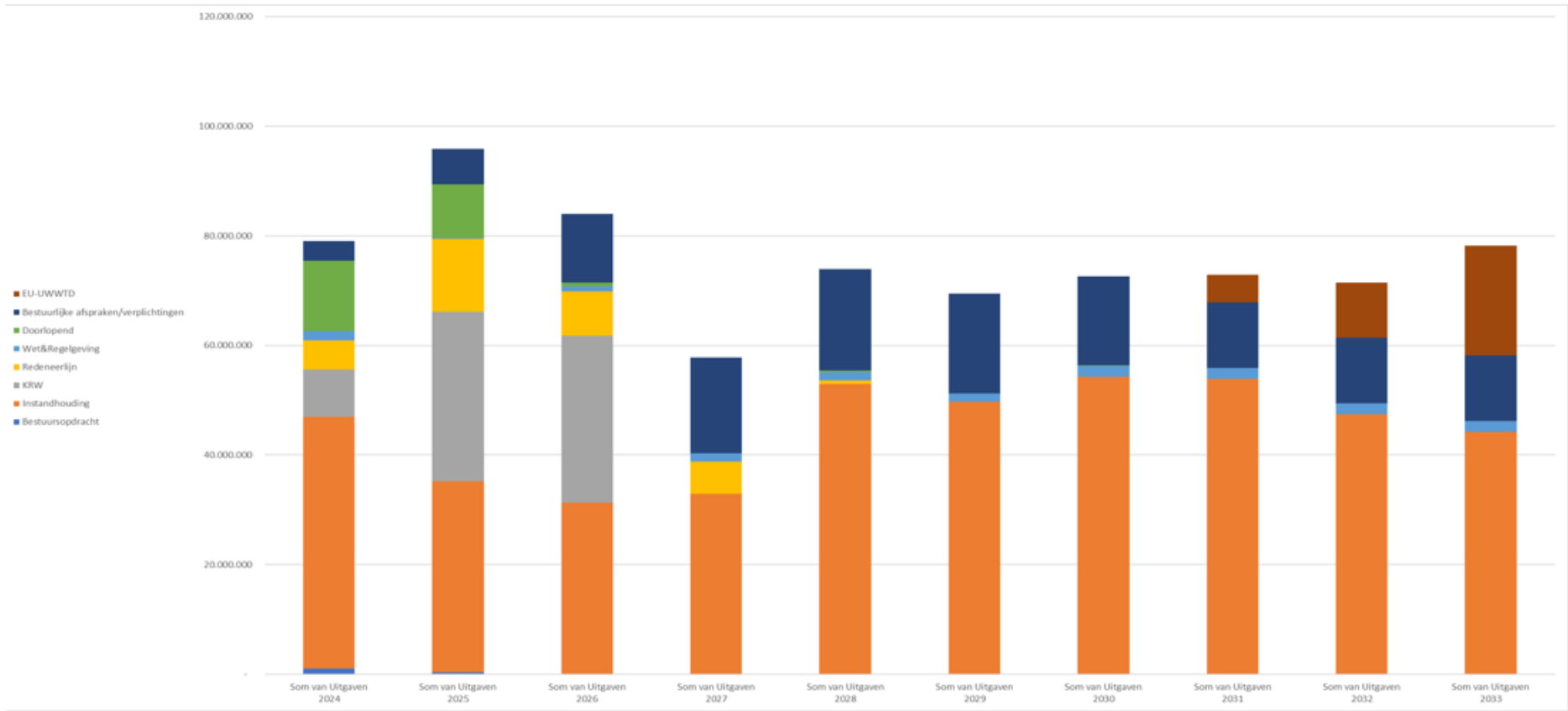
Ir. G.A.M. Tummers

drs. L.H.J Verheijen

Bijlagen:

1. Investeringsbehoefte 2024-2033
2. Rekenuitgangspunten
3. Gedetailleerde MJR 2024-2029 scenario "Groei"
4. Begroting 2024 Verschil 1^e begrotingswijziging scenario "Groei" versus basisbegroting 2024
5. Gedetailleerde MJR 2024-2029 scenario "Gemiddeld"
6. Begroting 2024 Verschil 1^e begrotingswijziging scenario "Gemiddeld" versus basisbegroting 2024

Investeringsbehoefte 2024-2033: € 755 miljoen

BIJLAGE 2: DB besluit 30-11-2022 Rekenuitgangspunten MJR 2024-2033

Ontwerp MJR 2024-2033

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Inflatie	2,0%	4,0%	3,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Salarissen + sociale lasten	3,0%	4,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Rente lang	1,5%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%
Rente kort	0,1%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%

verschil rente lang vs kort	1,40%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
-----------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

MJR 2023-2032: vastgesteld 20 juli 2022

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Inflatie (excl. energie)	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Salarissen + sociale lasten	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Rente lang	1,5%	1,75%	2,25%	2,75%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Rente kort	0,1%	0,2%	0,3%	0,6%	0,8%	0,8%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

Verschil Ontwerp MJR 2024 vs vastgestelde MJR 2023

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Inflatie (excl. energie)	0,0%	2,0%	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Salarissen + sociale lasten	0,0%	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rente lang	0,00%	2,25%	1,75%	1,25%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Rente kort	0,0%	2,8%	2,7%	2,4%	2,2%	2,2%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Bijlage 3: Gedetailleerde MJR 2024-2029 Scenario "Groeï"

WBL - TOTAAL (alle bedragen inclusief inflatie)									
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroot 2023 Primitief	mutatie	Begroot 2024	Meerjarenraming				
					2025	2026	2027	2028	2029
LASTEN									
Externe rentelasten	3.446	3.375	553	3.928	5.249	7.184	10.136	13.045	14.623
Interne rentelasten	4	10		10	10	10	10	10	10
Afschrijving	26.480	27.316	-924	26.392	27.819	29.507	32.695	36.588	41.154
Totaal kapitaallasten	29.931	30.701	-371	30.330	33.077	36.701	42.841	49.643	55.786
Salarissen	15.018	15.960	5.584	21.545	26.630	29.781	30.669	31.583	32.523
Sociale lasten	4.229	4.472	645	5.116	5.270	5.428	5.591	5.758	5.931
Overige personeelslasten	951	1.111	965	2.076	2.038	2.046	1.820	1.902	1.893
Personeel van derden	2.690	1.262	-7	1.255	1.078	1.022	1.043	1.064	1.081
Voormalig personeel en bestuur	156	246	218	464	478	488	497	507	517
Pers.kosten toe-/doorberekend		0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal personeelslasten	23.044	23.051	7.406	30.457	35.494	38.766	39.619	40.814	41.946
Duurzame gebruiksgoederen	1.275	701	353	1.055	979	1.002	806	698	831
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	4.398	4.231	1.943	6.174	6.361	6.488	6.619	6.752	6.877
Energie	8.735	12.439	4.676	17.115	17.628	17.806	18.163	18.526	18.896
Huren en rechten	393	128	178	306	306	312	319	325	324
Verzekeringen	237	228	29	257	265	270	275	281	286
Belastingen	1.014	1.140	72	1.212	1.249	1.273	1.299	1.325	1.351
Onderhoud door derden	11.836	11.528	-603	10.925	11.152	11.393	11.512	11.631	11.831
Overige diensten door derden	14.530	13.329	12.045	25.374	26.643	29.324	25.325	24.207	24.499
Materiaal/km toe-/doorberekend								0	
Totaal goederen en diensten van derden	42.420	43.724	18.693	62.417	64.582	67.868	64.317	63.746	64.896
Bijdrage aan bedrijven	34								
Bijdragen aan overheden	51	75	3	78	80	82	83	85	87
Bijdragen aan overigen	36								
Totaal bijdragen aan derden	121	75	3	78	80	82	83	85	87
Toevoegingen aan voorzieningen									
Onvoorzien		392	110	502	548	593	611	648	690
Totaal toevoegingen aan voorzieningen		392	110	502	548	593	611	648	690
TOTAAL LASTEN	95.517	97.942	25.841	123.784	133.782	144.009	147.472	154.935	163.405
BATEN									
Financiële baten	49	10		10	10	10	10	10	10
Personeelsbaten	152								
Goederen en diensten aan derden	4.397	3.084	37	3.122	3.211	3.272	3.335	3.398	3.463
Bijdrage van derden	-159	628	-628						
Interne verrekeningen									
Geactiveerde personele lasten	1.936	2.093	1.538	3.631	5.237	6.387	6.599	6.731	6.921
Geactiveerde lasten: bouwrente	147	130		130	130	130	130	130	130
Onttrekking aan voorziening									
Resultaat deelnemingen	-620								
TOTAAL BATEN	5.902	5.945	948	6.893	8.588	9.799	10.073	10.269	10.525
NETTO KOSTEN	89.615	91.997	24.893	116.890	125.193	134.210	137.399	144.666	152.880
netto Kapitaallasten	29.735	30.561	-371	30.190	32.937	36.561	42.701	49.503	55.646
netto kosten Bedrijfvoering	59.880	61.436	25.264	86.700	92.256	97.649	94.698	95.163	97.234
Bijdrage WATERSCHAP	79.984	91.997	24.893	116.890	125.191	134.208	137.397	144.663	152.877
EXPLOITATIE-SALDO	-9.631		0	0	-2	-2	-2	-3	-3
PERSONEEL									
Aantal formatieplaatsen (fte's)	227,0	229,0	44,0	273,0	303,0	323,0	323,0	323,0	323,0

Deze tabel geeft de totale begroting weer. Dit is de som van de reeds goedgekeurde basisbegroting 2024 plus 1^e begrotingswijziging. In de basisbegroting was al een stijging van 4 Fte in de formatie opgenomen.

Bijlage 4: Begroting 2024 - Verschil 1^e begrotingswijziging Scenario "Groei" versus de basisbegroting

WBL - TOTAAL	Basis-Begroting	1^e begrotings-wijziging	Verschil
(bedragen x € 1.000)	2024	2024	
LASTEN			
Externe rentelasten	3.835	3.928	93
Interne rentelasten	10	10	
Afschrijving	25.735	26.392	657
Totaal kapitaallasten	29.580	30.330	750
Salarissen	18.069	21.545	3.475
Sociale lasten	5.116	5.116	
Overige personeelslasten	1.402	2.076	675
Personeel van derden	943	1.255	312
Voormalig personeel en bestuur	464	464	
Pers.kosten toe-/doorberekend	0	0	
Totaal personeelslasten	25.995	30.457	4.462
Duurzame gebruiksgoederen	639	1.055	416
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	6.174	6.174	1
Energie	16.948	17.115	166
Huren en rechten	306	306	
Verzekeringen	257	257	
Belastingen	1.212	1.212	
Onderhoud door derden	11.749	10.925	-825
Overige diensten door derden	22.224	25.374	3.150
Materiaal/km toe-/doorberekend			
Totaal goederen en diensten van derden	59.509	62.417	2.909
Bijdrage aan bedrijven			
Bijdragen aan overheden	78	78	
Bijdragen aan overigen			
Totaal bijdragen aan derden	78	78	
Toevoegingen aan voorzieningen			
Onvoorzien	467	502	35
Totaal toevoegingen aan voorzieningen	467	502	35
TOTAAL LASTEN	115.628	123.784	8.155
BATEN			
Financiële baten	10	10	
Personeelsbaten			
Goederen en diensten aan derden	3.130	3.122	-8
Bijdrage van derden			
Interne verrekeningen			
Geactiveerde personele lasten	2.227	3.631	1.404
Geactiveerde lasten: bouwrente	130	130	
Onttrekking aan voorziening			
Resultaat deelnemingen			
TOTAAL BATEN	5.497	6.893	1.396
NETTO KOSTEN	110.131	116.890	6.759
netto Kapitaallasten	29.440	30.190	750
netto kosten Bedrijfvoering	80.691	86.700	6.009
Bijdrage WATERSCHAP	110.131	116.890	6.759
EXPLOITATIE-SALDO		0	0
PERSONEEL			
Aantal formatieplaatsen (fte's)	233,0	273,0	40,0
waarvan structureel bezet per ultimo			

Bijlage 5: Gedetailleerde MJR 2024-2029 Scenario "Gemiddeld"

WBL - TOTAAL (alle bedragen inclusief inflatie)									
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroot 2023 Primitief	mutatie	Begroot 2024	Meerjarenraming				
					2025	2026	2027	2028	2029
LASTEN									
Externe rentelasten	3.446	3.375	1.924	5.299	7.191	9.100	11.523	13.900	14.623
Interne rentelasten	4	10		10	10	10	10	10	10
Afschrijving	26.480	27.316	-19	27.297	30.063	32.278	35.262	38.541	42.377
Totaal kapitaallasten	29.931	30.701	1.905	32.606	37.264	41.388	46.795	52.451	57.009
Salarissen	15.018	15.960	12.118	28.078	28.921	29.781	30.669	31.583	32.523
Sociale lasten	4.229	4.472	645	5.116	5.270	5.428	5.591	5.758	5.931
Overige personeelslasten	951	1.111	1.565	2.676	1.749	1.828	1.820	1.902	1.893
Personeel van derden	2.690	1.262	-7	1.255	1.078	1.022	1.043	1.064	1.081
Voormalig personeel en bestuur	156	246	218	464	478	488	497	507	517
Pers.kosten toe-/doorberekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal personeelslasten	23.044	23.051	14.539	37.590	37.496	38.547	39.619	40.814	41.946
Duurzame gebruiksgoederen	1.275	701	873	1.575	658	783	806	698	831
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	4.398	4.231	1.943	6.174	6.361	6.488	6.619	6.752	6.877
Energie	8.735	12.439	4.676	17.115	17.628	17.806	18.163	18.526	18.896
Huren en rechten	393	128	178	306	306	312	319	325	324
Verzekeringen	237	228	29	257	265	270	275	281	286
Belastingen	1.014	1.140	72	1.212	1.249	1.273	1.299	1.325	1.351
Onderhoud door derden	11.836	11.528	-125	11.403	11.344	11.393	11.512	11.631	11.831
Overige diensten door derden	14.530	13.329	12.565	25.894	26.858	29.324	25.325	24.207	24.499
Materiaal/km toe-/doorberekend									0
Totaal goederen en diensten van derden	42.420	43.724	20.212	63.936	64.668	67.649	64.317	63.746	64.896
Bijdrage aan bedrijven	34								
Bijdragen aan overheden	51	75	3	78	80	82	83	85	87
Bijdragen aan overigen	36								
Totaal bijdragen aan derden	121	75	3	78	80	82	83	85	87
Toevoegingen aan voorzieningen									
Onvoorzien		392	152	544	572	609	627	658	693
Totaal toevoegingen aan voorzieningen		392	152	544	572	609	627	658	693
TOTAAL LASTEN	95.517	97.942	36.810	134.753	140.080	148.275	151.441	157.754	164.631
BATEN									
Financiële baten	49	10		10	10	10	10	10	10
Personeelsbaten	152								
Goederen en diensten aan derden	4.397	3.084	37	3.122	3.211	3.272	3.335	3.398	3.463
Bijdrage van derden	-159	628	-628						
Interne verrekeningen									
Geactiveerde personele lasten	1.936	2.093	3.878	5.971	6.201	6.387	6.599	6.731	6.921
Geactiveerde lasten: bouwrente	147	130		130	130	130	130	130	130
Onttrekking aan voorziening									
Resultaat deelnemingen	-620								
TOTAAL BATEN	5.902	5.945	3.288	9.233	9.552	9.799	10.073	10.269	10.525
NETTO KOSTEN	89.615	91.997	33.522	125.519	130.527	138.476	141.368	147.484	154.106
netto Kapitaallasten	29.735	30.561	1.905	32.466	37.124	41.248	46.655	52.311	56.869
netto kosten Bedrijfvoering	59.880	61.436	31.618	93.054	93.404	97.229	94.713	95.174	97.237
Bijdrage WATERSCHAP	79.984	91.997	33.522	125.519	130.527	138.476	141.368	147.484	154.106
EXPLOITATIE-SALDO	-9.631								
PERSONEEL									
Aantal formatieplaatsen (fte's)	227,0	229,0	94,0	323,0	323,0	323,0	323,0	323,0	323,0

Deze tabel geeft de totale begroting weer. Dit is de som van de reeds goedgekeurde basisbegroting 2024 plus 1^e begrotingswijziging. In de basisbegroting was al een stijging van 4 Fte in de formatie opgenomen.

Bijlage 6: Begroting 2024 - Verschil 1^e begrotingswijziging Scenario "Gemiddeld" versus de basisbegroting

WBL - TOTAAL	Basis-Begroting	1^e begrotings-wijziging	Verschil
(bedragen x € 1.000)	2024	2024	
LASTEN			
Externe rentelasten	3.835	5.299	1.464
Interne rentelasten	10	10	
Afschrijving	25.735	27.297	1.562
Totaal kapitaallasten	29.580	32.606	3.026
Salarissen	18.069	28.078	10.009
Sociale lasten	5.116	5.116	
Overige personeelslasten	1.402	2.676	1.274
Personeel van derden	943	1.255	312
Voormalig personeel en bestuur	464	464	
Pers.kosten toe-/doorberekend	0	0	
Totaal personeelslasten	25.995	37.590	11.595
Duurzame gebruiksgoederen	639	1.575	936
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	6.174	6.174	1
Energie	16.948	17.115	166
Huren en rechten	306	306	
Verzekeringen	257	257	
Belastingen	1.212	1.212	
Onderhoud door derden	11.749	11.403	-346
Overige diensten door derden	22.224	25.894	3.670
Materiaal/km toe-/doorberekend			
Totaal goederen en diensten van derden	59.509	63.936	4.427
Bijdrage aan bedrijven			
Bijdragen aan overheden	78	78	
Bijdragen aan overigen			
Totaal bijdragen aan derden	78	78	
Toevoegingen aan voorzieningen			
Onvoorzien	467	544	77
Totaal toevoegingen aan voorzieningen	467	544	77
TOTAAL LASTEN	115.628	134.753	19.124
BATEN			
Financiële baten	10	10	
Personeelsbaten			
Goederen en diensten aan derden	3.130	3.122	-8
Bijdrage van derden			
Interne verrekeningen			
Geactiveerde personele lasten	2.227	5.971	3.744
Geactiveerde lasten: bouwrente	130	130	
Onttrekking aan voorziening			
Resultaat deelnemingen			
TOTAAL BATEN	5.497	9.233	3.736
NETTO KOSTEN	110.131	125.519	15.388
netto Kapitaallasten	29.440	32.466	3.026
netto kosten Bedrijfvoering	80.691	93.054	12.362
Bijdrage WATERSCHAP	110.131	125.519	15.388
EXPLOITATIE-SALDO			
PERSONEEL			
Aantal formatieplaatsen (fte's)	233,0	323,0	90,0
waarvan structureel bezet per ultimo			